

ВИГУКИ ЯК ДИСКУРСИВНІ СЛОВА В АСПЕКТІ ЛІНГВОАКСІОЛОГІЇ: ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

У статті здійснено спробу узагальнити систему поглядів мовознавців на проблематику визначення статусу вигуку як частини мови, що й дотепер не має однозначного трактування. Розглянуто комунікативно-прагматичні особливості інтер'єктивів як засобів вербалізації емоцій. Виявлено проблеми семантичної класифікації первинних вигуків, аргументовано необхідність досліджуваних одиниць до дискурсивних слів. Окреслено їхні функції: емоційна, оцінна, сигнальна, підсилювальна, спонукальна. Установлено, що вигуки здатні виражати емоції, оцінку, волевиявлення, не називаючи їх, тобто брати участь у моделюванні оцінної тональності висловлювання.

Ключові слова: вигук, дискурсивне слово, прагматична наповненість, оцінна функція.

Yakovleva T. Interjections as Discourse Words in the Aspect of Linguo-axiology: Statement of the Problem. *The article describes the peculiarities of the use of interjections that belong to discourse words as a productive model of realization of the estimation function.*

The relevance of the study is the comprehensive analysis of interjections as a discourse word in the aspect of linguoaxiology.

The purpose of the article is to clarify the role and the place of interjection in the system of speech parts, its pragmatic significance as a discourse word from the perspective of axiological pragmalinguistics. The tasks of the article are: 1) to summarize the experience of studying the linguistic status of interjections of the Ukrainian language; 2) to deepen the idea of the place of interjection in the aspect of communicative linguistics and linguoaxiology; 3) to outline the functions of the studied units.

Interjections have a special place in the system of speech parts. They do not perform nominative function, however, they are able to express will, emotions and feelings without naming them. Moreover, they perform special functions, combining semantics and pragmatics, such as emotional, evaluative, signaling, amplifying, encouraging. They also serve to express positive or negative emotions which allows for a more complete analysis of the speaker's attitude to reality, the content of what is said and the addressee. Therefore, intonation and the communicative situation require significant attention of researchers when identifying the emotional meaning of interjections.

On the basis of the study, it was found that interjection is characterized by intra-verbal antonymy, which means the polarization of the meaning of the same word.

These units can express different emotions, positive or negative assessment depending on the situation.

Special attention has been paid to the problem of qualification interjections as discourse words.

Key words: *interjection, discourse word, pragmatic content, evaluative function.*

Вступ

Сучасний етап розвитку лінгвістики характеризується підвищеним інтересом мовознавців до вивчення сутності, структури, організації і систематизації дискурсу. Однак актуальним питанням є не лише дослідження власне дискурсу, а й докладна характеристика засобів, що забезпечують зв'язність різних його елементів, у синхронії та діяхронії. У мовознавстві ці засоби фігурують під різними номінаціями: дискурсиви, конектори, частки, модальні слова, текстові скріпи, текстові конектори, дискурсивні маркери, дискурсивні конектори, дискурсивні оператори, прагматичні маркери. Чіткого й беззаперечного розуміння цих мовних засобів у сучасній лінгвістичній науці не репрезентовано, проте найбільш уживаним є термін "дискурсивні слова", що мовознавці тлумачать як «слова, що співвідносять зміст висловлюваного з комунікативною ситуацією дискурсу, відсуваючи на другий план їхні формальні характеристики і підкреслюючи співвіднесеність із мовним використанням, а не мовною системою чи структурою» (Бацевич, 2012: 4).

У полі зору науковців перебувають окремі частини мови як дискурсивні слова, а саме числівники та займенники (Космеда, Олексенко, & Павлова, 2019), частки (Бацевич, 2012). Увагу привертає вигук, що як частина мови вже був предметом дослідження багатьох учених (І. Р. Вихованець, Н. В. Гуйванюк, Г. Т. Кузь, Л. І. Мацько та ін.): описано його походження, місце в системі частин мови, синтаксичну роль, семантичні властивості, функційні можливості. Серед функцій цих слів вирізняється оцінна, однак аксіологічні особливості їх функціонування було проаналізовано лише побіжно. Вигук як дискурсивне слово не досліджено достатньо й комплексно в лінгвістичних наукових розвідках в аспекті лінгвоаксіології, що свідчить про необхідність глибоких пояснень і зумовлює актуальність порушеної проблеми.

Мета статті – з'ясувати роль і місце вигуку в системі частин мови, його прагматичну значущість як дискурсивного слова з погляду аксіологічної прагмалінгвістики; її завдання: 1) узагальнити досвід

вивчення мовного статусу вигуків української мови; 2) поглибити уявлення про місце вигуку в аспекті комунікативної лінгвістики й лінгвоаксіології; 3) окреслити функції досліджуваних одиниць.

Методи дослідження

Для досягнення поставленої мети в роботі застосовано такі методи: *описовий* метод для виявлення, систематизації і з'ясування специфіки функціонування вигуку в різних контекстах; *вибірки* – для відбору фактичного матеріалу; *лінгвістичного спостереження та контекстуального аналізу* – для визначення конкретних синтагматичних умов, у яких уживаються досліджувані одиниці.

Виклад основного матеріалу

Проблематика дослідження й опису статусу вигуків як частини мови, їх склад, проблеми класифікації та функціонування в мовленні тривалий час перебувають у полі зору лінгвістів (роботи класиків лінгвістики – А. Вежбицької, В. В. Виноградова, А. А. Григорян, В. Г. Костомарова, О. С. Кубрякової, О. О. Потебні, О. О. Шахматова, Л. В. Щерби та ін.). Як відомо, існує кілька підходів до визначення статусу вигуків. Зокрема, О. О. Потебня розглядає вигуки як «крики болю, люті, жаху, що відображаються в людини сильними потрясіннями, які пригнічують діяльність думки, не є словами, а тому не є фактами мови. <...> Їх вимова породжується певною інтонацією, яка вказує на їхнє значення і, якщо її відібрати, вони позбавляються будь-якого змісту» (Потебня, 1993: 68–69). К. С. Аксаков також не зараховує вигуки до окремої частини мови, а називає їх «окриком, який показує лиш невизначений стан болю, жаху, радості. <...> Тут ще немає слова, тут ще не говорить людина; ні, це крик» (Аксаков, 1875: 8).

Ф. І. Буслаєв, Д. М. Овсянко-Куликовський, О. М. Пешковський також розглядають вигуки як слова, що не належать до жодної частини мови. Зокрема, О. М. Пешковський зазначає, що вигуком є «сторонній елемент у реченні, який не взаємодіє з іншими словами мови» (Пешковський, 1956: 404). На думку Д. М. Овсянко-Куликовського, «вигук виражає почуття, а не думки, не є справжньою частиною мови: у нього немає ні ознаки, ні граматичної форми. Його можна назвати фіктивною частиною мови. У зв'язку з цим він і не входить до складу речення, а стоїть поза ним» (Овсянко-Куликовський, 1902: 48).

В. В. Виноградов не зараховує вигуки до частин мови. Він зазначає, що «частини мови обмежуються тими словами, які здатні виконувати номінативну функцію або бути вказівними еквівалентами назв. <...> Виражаючи емоції, настрої, вольові спонукання, вигуки не означають і не називають їх. Не володіючи номінативною функцією, вигуки мають усвідомлений колективом смисловий зміст» (Виноградов, 1947: 43, 611).

П. Ф. Фортунатов, О. О. Шахматов вважають, що вигук є частиною мови, що виражає внутрішні чи зовнішні відчуття того, хто говорить, однак перебуває поза поділом на самостійні та службові, характеризується ізольованістю в системі частин мови.

Сучасні українські вчені відзначають, що «вигуки функціують як реченнєві дійктичні одиниці, що є емоційними відповідниками судження, відображенням емоційної реакції мовця на позамовну ситуацію» (Вихованець, 2017: 42). Зокрема, Л. І. Мацько наголошує, що «специфіка вигуків – виражати емоційно-експресивні реакції, оцінки, волевиявлення, не називаючи їх, – апріорно визначає стилістичні можливості цього класу слів, бо в такому разі емоційне забарвлення органічно входить у семантичну структуру вигуку як мовної одиниці» (Мацько, 1982: 20). Вигук, звісно, належить до найбільш характерних елементів емоційної сфери мовлення, які безпосередньо пов'язані з паралінгвістичними, невербальними засобами, що й виокремлює їх серед інших класів слів (Оршинська, 2007: 206).

Підсумовуючи дефініції вигуку, слід зазначити такі варіанти в його тлумаченні:

- а) вигук перебуває поза системою частин мови;
- б) вигук належить до системи частин мови, але посідає особливе місце в ній;
- в) вигук – частина мови, що належить до службових одиниць поряд із частками, прийменниками й сполучниками;
- г) вигук – частина мови, що належить до розряду повнозначних слів, які мають самостійне лексичне значення (Оршинська, 2007: 208).

У фокусі дискурсивної лінгвістики вигуки вважають дискурсивними словами, що своєрідно актуалізуються в дискурсі й характеризуються прагматичним значенням відповідно до мовленнєвої ситуації (праці Ф. С. Бацевича, Т. А. Космеди та ін.). Як зазначає О. В. Мальярчук, вигуки є мовною універсалією, оскільки є граматичною

одиницею, властивою більшості мов світу. Їхня основна характеристика – прагматична, адже більшість вигуків набуває семантичного значення лише в процесі комунікації. Дослідниця стверджує, що вигуки функціують у контексті експресивних мовленнєвих актів, до яких належать акти-директиви, мовленнєвий етикет та професійний жаргон (Малярчук, 2014: 96–99).

За походженням і структурою, виокремлюють дві великі групи вигуків: первинні (непохідні) та вторинні (похідні) вигуки. Перша група містить вигуки, що складаються з одного чи більше звуків: *о!*, *ай!*, *тю!*, *тьфу!*, *ану!*, *тс!* та ін. Друга складається з вигуків, які є похідними від інших частин мови, що втратили функцію називання і виражають тільки почуття: *боже!*, *рятуй!*, *на тобі!*, *так!* та ін. Ця група містить також вигукові стійкі словосполучення фразеологічного й нефразеологічного типу: *слава богу!*, *ой мамочко!*, *бійся бога!* і под.

У питанні класифікації вигуків за семантикою в мовознавців також немає одностайності. Наприклад, К. Г. Городенська поділяє вигуки на такі групи:

1) емоційні – виражають почуття радості, піднесення, захоплення, здивування, суму, горя, туги, страху, зневаги, осуду, обурення, іронії та ін. (*Яка там в біса краса?Пишуть казна-що! Ай!..* (О. Довженко));

2) наказово-спонукальні – виражають наказ, вимогу виконати якусь дію або спонукають виконати щось (*Та годі вам клопотатись. Нумо вечеряти...* (Марко Вовчок));

3) апелятивні – привертають чийсь увагу, звертаються до когось, використовуються для прикликання тварин і птахів та містять слова мовного етикету (*Гей, браття! Диво сталося, дивіться!* (Леся Українка); *Доброго здоров'я, – відповіла Килина, уникаючи дивитись на гостю* (Є. Гуцало));

4) звуконаслідувальні слова – відтворюють засобами мови різні звуки людей, тварин, предметів (*Чув тільки, як за стінами падали, зривались і падали в м'яку землю яблука. Гуп-гуп-гуп...* (І. Цюпа)) (Городенська, 1993: 324–326).

В. А. Тесля розрізняє такі функції вигуків:

1) оцінну, що відображає емотивну оцінку подій, ситуацій, об'єктів, ставлення мовця до предмета або явища навколишнього світу: *И, сволота: сиділи на присьбі та підслухували!* (З. Тулуб);

2) підсилювальну, коли емоційний зміст висловлення передано за допомогою інших мовних одиниць, вигуки лише підкреслюють виражене; найвиразніше проявляється при повторі вигуків, які вказують на емоційність мовця: **Ой, як довго, ой, як тяжко блукати в цьому темному світі!** (О. Бердник);

3) спонукальну, що виражена волітивними вигуками зі значенням наказу, попередження, застереження, має здебільшого негативне забарвлення або їх уживають із метою привернути увагу співрозмовника до важливої події, обставини: – **Цить!** – грубо зупинив її Єрмолов, і, хоча нічого більше не додав, усе одно в такій манері він раніше з Вандою не говорив (А. Кокотюха);

4) сигнальну, що виражає настрій мовця, ступінь близькості між співрозмовниками, ставлення до конкретного об'єкта, ситуації: **Ну, от і побалакали «по душах»** (А. Головка) (Тесля, 2013: 179–180).

Як бачимо, наведені вище класифікації містять такі назви груп, які безпосередньо пов'язані з категорією оцінки, наприклад, емоційна (Городенська, 1993), оцінна й підсилювальна (Тесля, 2013). Це дає підстави стверджувати, що вигуки здатні вербалізувати певні негативні чи позитивні емоції відповідно до контекстуально-обумовленого прагматичного значення. За семантичною класифікацією О. В. Каптюрової вигуки, що виражають спектр різних емоцій людини, поділяємо на дві семантичні групи (проілюструємо їх прикладами з української мови):

1) вигуки, що виражають позитивні емоції:

а) радості, захоплення: **Побачивши мене, вона схопилась і жваво покликнула: – Ах, «милая»! от добре, що ви прийшли, я вам покажу свої обновки!** (Леся Українка);

б) піднесення, натхнення: **Ура, тату-у!** – тоненько, радісно злетів його голосочок над маленькою тихою Крестовкою (В. Шугаєв);

в) збудження, радісного хвилювання: – **О, вау!** – вереснула Юлька, віднедавна закохана в Артема (О. Луцевська);

г) полегшення: – **Хух**, – зітхнув полегшено покупець, – ну ти мене й налякав, старче! (В. Запека);

2) вигуки, що виражають негативні емоції й переживання:

а) жалю, хвилювання, неспокою, каяття, розчарування: – **Ах, ти вже знаєш!** – він був розчарований, що Юра випередив його (Ю. Смолич);

б) зневажання, презирство: **Фе, як це вульгарно, шаблонно, я від вас цього не сподівався** (В. Винниченко);

в) фізичний і душевний біль, страждання: – **Ох!** *нещаслива я!* – заголосила Вандзя, закриваючи лице руками (А. Чайковський);

г) обурення, прикристь, гнів: *Давид не втерпів*, – звів скривавлене, збите обличчя, очима блиснув: – **Ух** *ти ж, падлюко!* (А. Головка) (Каптюрова, 2005: 12).

Усі наведені вище ілюстрації об'єднує використання первинних вигуків, однак з вираженням емоцій пов'язане й уживання вторинних вигуків, що демонструє специфіку в діячності та потребує більш детального висвітлення в окремій науковій розвідці.

Як зазначає В. Д. Сліпецька, «для вигуку характерна внутрішньослівна антонімія, що полягає в поляризації значення одного й того ж слова, наприклад, вигук *ах!* залежно від ситуації може виражати і гнів, і радість, і обурення» (Сліпецька, 2012: 148), тобто позитивну або негативну оцінку: *Ах, яка ж чудова українська одежа!* (М. Кропивницький); – *Ах ти, огиднику!* – *лютилася пані* (І. Франко).

Одними із ключових ознак уживання вигуків є інтонаційне оформлення, моделювання відповідної тональності, без яких нівелюється їхня емоційно-експресивна виразність. О. О. Потебня переконаний, що поняття тональності й вигуку є взаємопов'язаними: «Відберемо у вигуків *о, а* і под. тон, що вказує на їхнє відношення до почуття подиву, радості тощо, і вони позбавляться сенсу, стануть порожніми абстракціями, відомими значками в гамі голосних. Тільки тон дає нам можливість здогадуватися про почуття <...> людини» (Потебня, 1993: 69). Убачаючи в тональності емоційну навантаженість висловлювання, мовознавці наголошують, що вона є «одним з найважливіших засобів вираження оцінності», оскільки одним із чинників, що формують тональність мовлення, є орієнтація мовця на особу слухача, зокрема емоційне ставлення, тобто його оцінку (Халіман, 2020: 273). К. М. Коломійчук висловлює слушну думку, що «вигуки не називають почуттів, експресивних оцінок, вольових спонукань, а безпосередньо виражають їх» (Коломійчук, 2020: 188). До того ж, О. В. Халіман підкреслює, що «в комунікації вираження позитивного чи негативного ставлення можливе не лише шляхом уживання оцінних засобів. Ідеться про так зване опосередковане вираження оцінки, що реалізується через зв'язок з іншими поняттями й смислами. <...> У цьому разі в процесі аналізу мовних одиниць, що виражають оцінку опосередковано, вважаємо за доцільне вказувати на їхню участь у моделюванні відповідної тональності» (Халіман, 2020: 273).

Повертаючись до наведеної класифікації О. В. Каптюрової (Каптюрова, 2005), можемо простежити, як значення вигуків у більшості прикладів реалізується не тільки в семантиці, а й у певному прагматичному наповненні. Як зазначає Ю. Д. Апресян, мовна прагматика й дискурсивні слова узагальнено вказують на ставлення мовця до (1) дійсності, (2) змісту висловленого, (3) адресата. Як бачимо, вигук виконує не тільки всі ці функції, а й бере участь у моделюванні оцінної тональності висловлювання, репрезентує прагматичну наповненість, що дає підстави зарахувати його до дискурсивних слів і досліджувати в полі сучасної прагматично зорієнтованої лінгвістики та лінгвоаксіології.

Висновки

Отже, вигуки посідають особливе місце в системі частин мови. Вони позбавлені номінативної функції, однак здатні виражати емоції, волевиявлення, переживання, не називаючи їх.

Вигуки виконують специфічні функції, поєднуючи в собі семантику й прагматику, тому значної уваги в процесі виявлення емоційного значення вигуків потребує інтонаційне оформлення та комунікативна ситуація. Вигуки є емотивними, здатні виражати суб'єктивне ставлення мовця до об'єктів зовнішнього світу, адресата, а значить вони є й оцінними. Окрім того, вигуки здатні співвідносити зміст висловлюваного з комунікативною ситуацією дискурсу, забезпечують зв'язність тексту, мають прагматичну наповненість, беруть участь у моделюванні оцінної тональності висловлювання. Саме ці особливості дають підстави кваліфікувати вигук як дискурсивне слово.

Перспективним вважаємо подальше дослідження аксіологічного потенціалу вигуків та інших дискурсивних слів для створення цілісної теорії граматики оцінки.

ЛІТЕРАТУРА

1. **Аксаков, К. С.** (1875). Сочинения филологические. В *Полное собрание сочинений*. (Т. 2). Москва: Тип. П. Бахметева.
2. **Апресян, Ю. Д.** (1995). Интегральное описание языка и системная лексикография. В *Избранные труды*. (Т. 2). Москва: Языки русской культуры.
3. **Бацевич, Ф. С.** (2012). Імпліцитна інформація у висловленнях і дискурсивні слова (на матеріалі часток української мови). *Мовознавство*, 5, 3–12.
4. **Безпояско, О. К.**, Городенська, К. Г., & Русанівський, В. М. (1993). *Грамматика української мови: Морфологія*. Київ: Либідь.
5. **Виноградов, В. В.** (1947). *Русский язык*. Москва: Наука.
6. **Вихованець, І. Р.**, Городенська, К. Г., Загнітко, А. П., & Соколова, С. О. (2017). *Грамматика сучасної української літературної мови. Морфологія*. Київ: Вид. дім

Дмитра Бурога. 7. **Каптюрова, О. В.** (2005). Вигуки сучасної англійської мови (системний та дискурсивний аспекти). (Автореф. дис. ... канд. філол. наук). Київ: КНУ імені Тараса Шевченка. 8. **Коломіїчук, К. М.** (2020). Семантико-стилістичні особливості вигуків в українському фольклорі. *Наук. вісн. Міжнар. гуманіт. ун-ту*, 46, 187–189. 9. **Космеда, Т. А.**, Олексенко, О. А., & Павлова І. А. (2019). *Семантика й прагматика дискурсивного слова та його потенціал для діагностики психотипу мовної особистості: аспектуальний опис*. Харків: ХІФТ. 10. **Малярчук, О. В.** (2014). Прагматичні особливості вигуків як засобів вербалізації емоцій. *Наук. вісн. Міжнар. гуманіт. ун-ту*, 9, 96–100. 11. **Мацько, Л. І.** (1982). Стилістичні функції емоційних вигуків. *Культура слова*, 21, 20–23. 12. **Овсянико-Куликовский, Д. М.** (1912). *Синтаксис русского языка*. Санкт-Петербург: издание Д. Е. Жуковского. 13. **Оршинська, Т. З.** (2007). Комунікативні характеристики емоційних вигуків у сучасній англійській мові. *Наук. вісн. Волин. держ. ун-ту імені Лесі Українки*, 3, 206–209. 14. **Потебня, А. А.** (1993). *Мысль и язык*. Киев: Синто. 15. **Пешковский, А. М.** (1956). *Русский синтаксис в научном освещении* (5-е изд.). Москва: Учпедгиз. 16. **Сліпецька, В. Д.** (2013). Статус вигуку в сучасній науковій парадигмі лінгвістичних знань: проекція на українську, російську й англійську лінгвокультури. *Лінгвістичні студії*, 27, 145–149. 17. **Тесля, В. А.** (2013). Функції вигуків сучасної німецької мови в емотивно насиченому контексті. *Мовознавчий вісник*, 18, 178–182. 18. **Халіман, О. В.** (2020). Система метамови граматики оцінки: інтерпретація терміна тональність. *Slavica Slovaca*, 2, 269–276.

REFERENCES

1. **Aksakov, K. S.** (1875). Sochineniya filologicheskies [Philological works]. In *Polnoe sobranie sochinenij – Complete Works*. (Vol. 2). Moskva: Tip. P. Baxmeteva [in Russian]. 2. **Apresyan, Yu. D.** (1995). Integral'noe opisanie yazyka i sistemnaya leksikografiya [Integral Language Description and System Lexicography]. In *Izbrannye trudy – Selected works*. (Vol. 2). Moskva: Yazyki russkoj kul'tury [in Russian]. 3. **Batseych, F. S.** (2012). Implitsytna informatsiia u vyslovlenniakh i diskursyvni slova (na materialii chastok ukrainskoi movy) [Implicit information in utterances and discursive words (based on the material of the particles of the Ukrainian language)]. *Movoznavstvo – Linguistics*, 5, 3–12 [in Ukrainian]. 4. **Bezpoiasko, O. K.**, Horodenska, K. H., & Rusanivskiy, V. M. (1993). *Hramatyka ukrainskoi movy: Morfolohiia [Grammar of the Ukrainian language: Morphology]*. Kyiv: Lybid [in Ukrainian]. 5. **Vinogradov, V. V.** (1947). *Russkij yazyk [Russian language]*. Moskva: Nauka [in Russian]. 6. **Vykhovanets, I. R.**, Horodenska, K. H., Zahnitko, A. P., & Sokolova, S. O. (2017). *Hramatyka suchasnoi ukrainskoi literaturnoi movy. Morfolohiia [Grammar of the modern Ukrainian literary language: Morphology]*. Kyiv: Vyd. dim Dmytra Buraha [in Ukrainian]. 7. **Kaptiuropa, O. V.** (2005). Vyhuky suchasnoi anhliiskoi movy (systemnyi ta diskursnyi aspekty) [Modern English interjections (systemic and discourse aspects)]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kyiv: KNU imeni Tarasa Shevchenka [in Ukrainian]. 8. **Kolomiichuk, K. M.** (2020). Semantyko-stylistychni osoblyvosti vyhukiv v ukrainskomu folklori [Semantics of exclamations in Ukrainian folklore]. *Nauk. visn. Mizhnar. humanit. un-tu – Scientific Herald of the International Humanitarian University*, 46, 187–189 [in Ukrainian]. 9. **Kosmeda, T. A.**, Oleksenko, O. A., & Pavlova, I. A. (2019). *Semantyka y prahmatyka diskursyvnoho slova ta yoho potentsial dlia diahnostryky psykhotypu movnoi osobystosti: aspektsialnyi opys [Semantics and pragmatics of the discursive word and its potential for diagnosis of the psychotype of language personality: aspectual description]*.

Kharkiv: KhIFT [in Ukrainian]. 10. **Maliarchuk, O. V.** (2014). Prahmatychni osoblyvosti vyhukiv yak zasobiv verbalizatsii emotsii [Pragmatic features of interjections as a means of verbalizing emotions]. *Nauk. visn. Mizhnar. humanit. un-tu – Scientific Herald of the International Humanitarian University*, 9, 96–100 [in Ukrainian]. 11. **Matsko, L. I.** (1982). Stylistychni funktsii emotsiinykh vyhukiv [Stylistic functions of emotional interjections]. *Kultura slova – Word culture*, 21, 20–23 [in Ukrainian]. 12. **Ovsyaniko-Kulikovskij, D. M.** (1902). *Sintaksis russkogo yazyka [Syntax of the Russian language]*. Sankt-Peterburg: izdanie D. E. Zhukovskogo [in Russian]. 13. **Orshynska, T. Z.** (2007). Komunikatyvni kharakterystyky emotsiinykh vyhukiv u suchasni anhliskii movi [Communicative characteristics of emotional interjections in the modern English language]. *Nauk. visn. Volyn. derzh. un-tu imeni Lesi Ukrainky – Scientific Herald of Lesya Ukrainka Volyn State University*, 3, 206–209 [in Ukrainian]. 14. **Potebnya, A. A.** (1993). *Mysl' i yazyk [Thought and language]*. Kiev: Sinto [in Russian]. 15. **Peshkovskij, A. M.** (1956). *Russkij sintaksis v nauchnom osveshhenii [Russian syntax in scientific coverage]* (5th ed.). Moskva: Uchpedgiz [in Russian]. 16. **Slipetska, V. D.** (2013). Status vyhuku v suchasni naukovi paradyhmi linhvistychnykh znan: proektsiia na ukrainsku, rosiisku y anhlisku linhvokultury [The status of exclamation in the modern scientific paradigm of linguistic knowledge: projection on Ukrainian, Russian and English linguistic cultures]. *Linhvistychni studii – Linguistic studies*, 27, 145–149 [in Ukrainian]. 17. **Teslia, V. A.** (2013). Funktsii vyhukiv suchasnoi nimetskoj movy v emotyvno nasychenomu konteksti [Functions of interjections in the emotionally charged context in the modern German language]. *Movoznavchyi visnyk – Linguistic Herald*, 18, 178–182 [in Ukrainian]. 18. **Khaliman, O. V.** (2020). Systema metamovy hramatyky otsinky: interpretatsiia termina tonalnist [The Metalanguage System of the Grammar of Estimation: Interpretation of the Term Tonality]. *Slavica Slovaca*, 2, 269–276 [in Ukrainian].

Яковлева Тетяна Володимирівна – аспірант кафедри української мови, Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди; вул. Валентинівська, 2, Харків, 61168, Україна.

Tel.: +38-063-52-203-89

E-mail: tanya25091997@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-2064-6592>

Yakovleva Tetiana Volodymyrivna – Postgraduate Student at the Department of Ukrainian Language, H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University; 2 Valentynivska Str., Kharkiv, 61168, Ukraine.

Надійшла до редакції 31 серпня 2022 року

CITATION

ДСТУ 8302:2015: Яковлева Т. В. Вигуки як дискурсивні слова в аспекті лінгвоаксіології: постановка проблеми. *Лінгвістичні дослідження*: зб. наук. пр. Харк. нац. пед. ун-ту імені Г. С. Сковороди / гол. ред. О. В. Халіман. Харків, 2022. Вип. 57. С. 55–64. DOI: <https://doi.org/10.34142/23127546.2022.57.05>

АРА: Яковлева, Т. В. (2022). Вигуки як дискурсивні слова в аспекті лінгвоаксіології: постановка проблеми. *Лінгвістичні дослідження*, 57, 55–64. DOI: <https://doi.org/10.34142/23127546.2022.57.05>